

8. Macemba, yao főnök levele a német gyarmatosító csapatok
főparancsnokához (19. sz. vége) (Részletek)

Kelet-Afrikában, Tanganyika területén, Hermann von Wissmann, a „Német-Keletafrikai Császári Véderő” alapítója és parancsnoka, egyébként Bismarck veje, páratlanul véres hadjáratot vezetett a honi törzsek és népek ellen. Egyik ultimátum-szerű felszólítására a Yao törzs feje, a mai Tanzánia kontinentális területén, az itt közölt válaszlevelet küldte, kb. 1890-ben vagy nem sokkal ezt követően. Macemba földjéről elmenekülni kényszerült, de még 1906-ban is találkozni nevével a mozambiki területről a német gyarmatosítók ellen támadó ellenálló erők egyik vezetőjeként. További sorsáról nem találtunk adatot.

Én meghallgattam amit mondott, de semmi okát nem látom, amiért Önnek engedelmeskednem kellene – inkább meghalnék. Semmilyen kapcsolatban sem állok Önnel és fel nem foghatom, miért kapnék Öntől akárcsak egy pesá-t (1) vagy akár egy negyed pesá-t, vagy egy tűt, vagy egy szál fércet. Hiába keresek magyarázatot arra, hogy miért kellene engedelmeskednem Önnek. Ha barátság az, amit kíván – bármikor kész vagyok rá, ma és mindig; de alattvalója, az nem lehetek... Ha háború az, amit kíván, arra is kész vagyok, de sohasem leszek az alattvalója ... Nem borulok a lábai elé, hiszen Ön épp úgy az Isten teremtménye, akárcsak én... Én szultán vagyok az országomban. Ön szultán ott a sajátjában. De látja, mégsem mondom Önnek, hogy engedelmeskedjék nekem; mivelhogy tudom, hogy Ön szabad ember... Ami engem illet, nem vagyok hajlandó elmenni Önhöz, de ha Ön elég erős, jöjjön értem.

(1) pesa: igen kis pénz: a rupia töredéke

Forrás: szuahéli nyelvű eredeti: Reichskolonialamt, No. 747. Deutscher Zentralarchiv, Potsdam
Közli: F.F. Müller: Deutschland–Zanzibar–Ostafrika, Berlin, 1959.
p. 455.